

MTA SZTAKI

Magyar Tudományos Akadémia
Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet

**BUDAPESTI MŰSZAKI
ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM**
Építőmérnöki Kar - építőmérnöki képzés 1782 óta

Általános és Felsőgeodézia Tanszék

Mozgó jármű helyzetének és tájolásának meghatározása alacsony árú GNSS és inerciális érzékelők szoros csatolású integrációjával

Farkas Márton

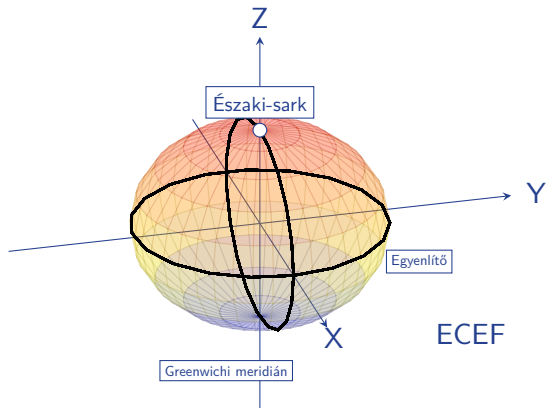
Rédey István Geodéziai Szeminárium

2019. április 2.

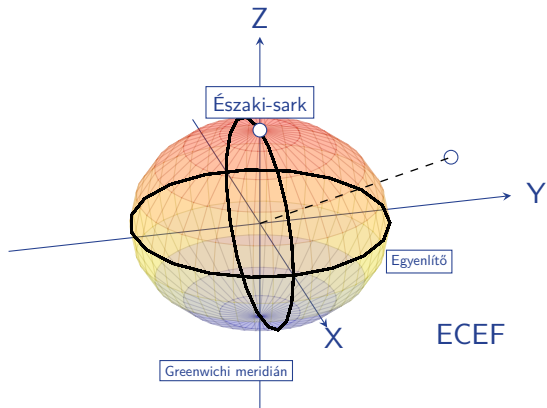
Áttekintés

- ▶ Kutatási terület bemutatása
- ▶ Kiterjesztett Kálmán-szűrőn alapuló becselő algoritmus
- ▶ Ciklustöbbségtelműség feloldása
- ▶ Mérési eredmények
- ▶ Összegzés

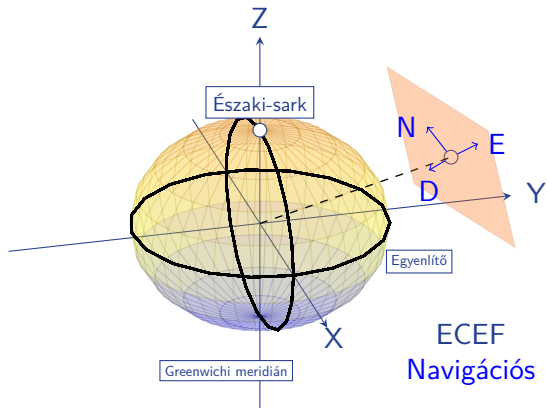
Koordináta-rendszerek

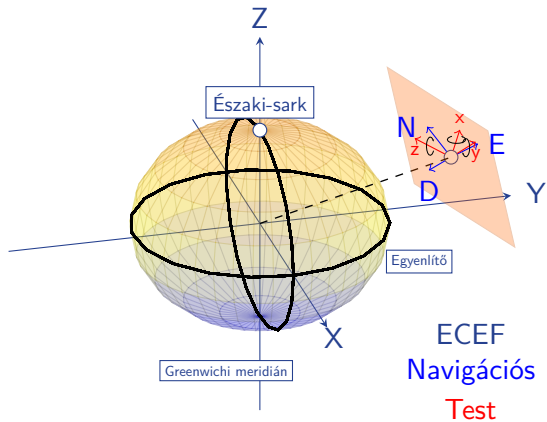
Koordináta-rendszerek

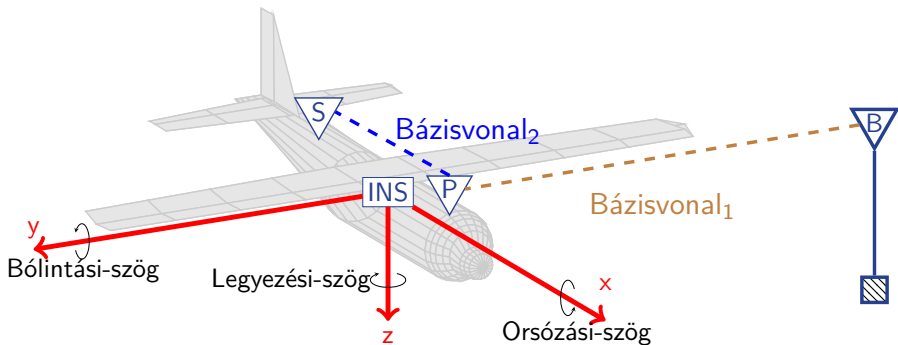
Koordináta-rendszerek

Koordináta-rendszerek

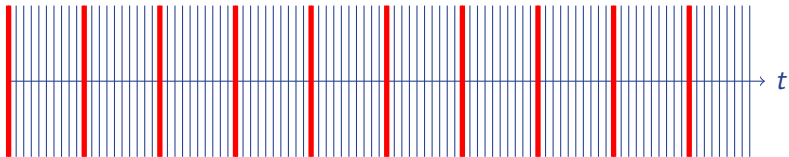

Kutatási terület bemutatása

Kutatási terület bemutatása

▶ Szenzorfúziós eljárások

Különböző mérési frekvenciák

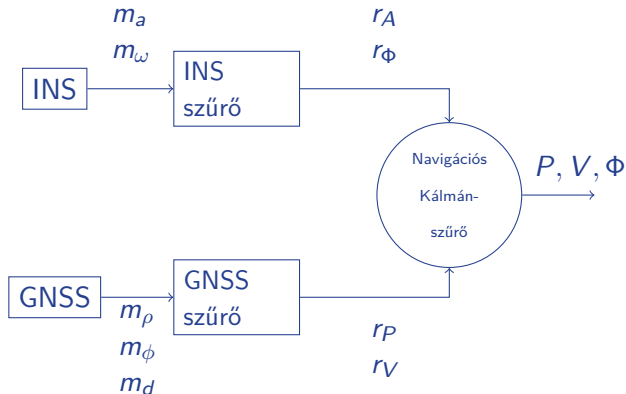
- ▶ INS: 50-2000 Hz
- ▶ GNSS: 1-50 Hz

Különböző mérési hibaforrások

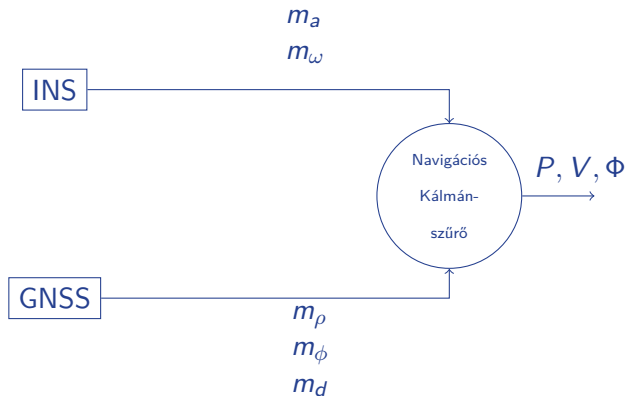
Kutatási terület bemutatása

Laza csatolású GNSS/INS szenzorfüzió

Kutatási terület bemutatása

Szoros csatolású GNSS/INS szenzorfüzió

Kiterjesztett Kálmán-szűrőn alapuló becslő algoritmus

Állapotvektor és kovarianciamátrix (x, P)

- ▶ Az elsődleges GNSS antenna pozíciója ($\vec{X}_p$), sebessége ($\vec{V}_p$) és gyorsulása ($\vec{A}_p$) ECEF koordináta-rendszerben
- ▶ Orientációs kvaterniók ($\vec{q}$) és deriváltjaik ($\dot{\vec{q}}$)
- ▶ Gyorsulásmérő bias hibája ($\vec{b}_a$), szögsebességmérő bias hibája ($\vec{b}_\omega$)
- ▶ GNSS vevők órahibái ($\delta^{GPS}, \delta^{GLO}, \delta^{GAL}$)
- ▶ GNSS vevők óradiftjei ($\dot{\delta}^{GPS}, \dot{\delta}^{GLO}, \dot{\delta}^{GAL}$)
- ▶ Egyszeres különbségben vett GLONASS inter-channel bias (ICB)
- ▶ Egyszeres különbségben vett ciklustöbbértelműségek (N_{RB})

Kiterjesztett Kálmán-szűrőn alapuló becslő algoritmus

► Predikció

$$\hat{x}_t = F_{t-1}^t x_{t-1}$$
$$\hat{P}_t = F_{t-1}^t P_{t-1} F_{t-1}^{tT} + Q_t$$

► Frissítés

$$K_t = \hat{P}_t H_t^T (H_t \hat{P}_t H_t^T + R_t)^{-1}$$
$$x_t = \hat{x}_t + K_t (z_t - h(\hat{x}_t))$$
$$P_t = (I - K_t H_t) \hat{P}_t$$

RTK alapú hely- és helyzetmeghatározás

- ▶ Vevő-Műhold távolság

$$\vec{l}_b = \vec{X}_b - \vec{X}^S$$

$$\vec{l}_p = \vec{X}_p - \vec{X}^S$$

$$\vec{l}_s = (\vec{X}_p + R_{body}^{ecef} \vec{b}_{p_{body}}^s) - \vec{X}^S$$

- ▶ Vevő-Műhold sebesség különbségek

$$\vec{v}_b = \vec{0} - \vec{V}^S$$

$$\vec{v}_p = \vec{V}_p - \vec{V}^S$$

$$\vec{v}_s = \vec{V}_p + R_{body}^{ecef} \text{skew}(2W_q^T \vec{q}) \vec{b}_{p_{body}}^s - \vec{V}^S$$

- ▶ Műholdirányú egységvektor

$$\vec{E} = \frac{\vec{l}^T}{\|\vec{l}\|}$$

RTK alapú hely- és helyzetmeghatározás

- ▶ Kódmérés

$$\rho = \vec{E}\vec{l} + c\delta_r - c\delta^S - c\delta^{rel} - c\delta^{GD} + I + T$$

- ▶ Doppler-mérés

$$d = -\frac{1}{\lambda}(\vec{E}\vec{v} + c\dot{\delta}_r - c\dot{\delta}^S)$$

- ▶ Fázismérés

$$\lambda\phi = (\vec{E}\vec{l} + c\delta_r - c\delta^S - c\delta^{rel} - c\delta^G D - I + T + ch_{no}ICB) + \lambda N$$

RTK alapú hely- és helyzetmeghatározás

- ▶ Egyszeres különbség képzése a bázisvonal két vevője között

$$\rho_{RB} = \rho_R - \rho_B$$

$$d_{RB} = d_R - d_B$$

$$\phi_{RB} = \phi_R - \phi_B$$

- ▶ Kétszeres különbség képzése egyszeres különbség értékek és a pivot műhold között

$$\rho_{RB}^{1\dots n,i} = \rho_{RB}^{1\dots n} - \rho_{RB}^i$$

$$d_{RB}^{1\dots n,i} = d_{RB}^{1\dots n} - d_{RB}^i$$

$$\phi_{RB}^{1\dots n,i} = \phi_{RB}^{1\dots n} - \phi_{RB}^i$$

Inerciális szenzorok

► Gyorsulásmérő

Test koordináta-rendszerben mért gyorsulás adatok

$$\vec{a} = R_{body}^{cecf}{}^T \vec{A}_p - \text{skew}(2W_q^T \vec{q}) \text{skew}(2W_q^T \vec{q}) \vec{b}_{pbody}^{INS} + \vec{b}_a$$
$$- R_{body}^{nav}{}^T \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ g \end{bmatrix} + R_{body}^{cecf}{}^T \left(2 \text{skew} \left(\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ \Omega_E \end{bmatrix} \right) \vec{V}_p \right)$$

Inerciális szenzorok

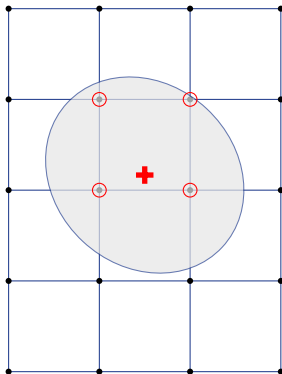
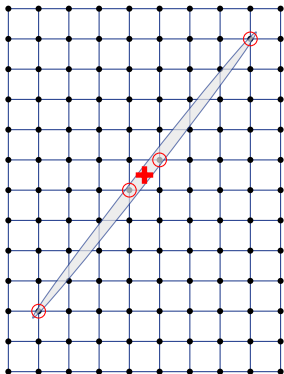
► Szögsebességmérő

$$\vec{\omega} = 2\vec{q} \cdot \dot{\vec{q}} + \begin{bmatrix} 0 \\ \vec{b}_\omega \end{bmatrix} + \left[R_{body}^{ecef^T} \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ \Omega_E \end{bmatrix} + R_{body}^{nav^T} \omega_{ecef_{nav}}^{nav} \right]$$

Ciklustöbértelműség feloldása

- ▶ A centiméteres pontosság elérésének feltétele
- ▶ Kerekítés, sigma-módszer, bootstrapping
- ▶ Legelterjedtebb a LAMBDA eljárás
  - ▶ Dekorrelációs eljárás a hatékony keresés érdekében

$$\check{x}_N = \arg \min_{x_N \in \mathbb{Z}^m} \|x_N - \hat{x}_N\|_{\hat{P}_{NN}}^2$$

Ciklustöbbsértelműség feloldása orientációbecslésnél

- ▶ Az optimalizációba bevisszük az ismert kvaternió normát
- ▶ Nemkonvex optimalizációs probléma

$$\check{x}_N = \arg \min_{x_N \in \mathbb{Z}^m} (C(x_N))$$

$$C(x_N) = \|x_N - \hat{x}_N\|_{\hat{P}_{NN}}^2 + \|\hat{x}_q(x_N) - \check{x}_q(x_N)\|_{\hat{P}_{q(N)q(N)}}^2$$

- ▶ Feltételes kvaterniók és kovarianciamátrix

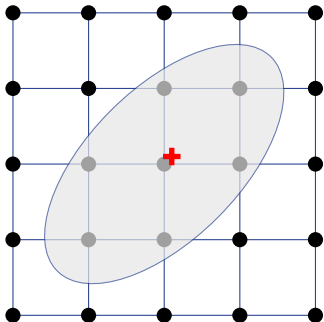
$$\hat{x}_q(x_N) = \hat{x}_q - \hat{P}_{qN} \hat{P}_{NN}^{-1} (x_N - \hat{x}_N)$$

$$\hat{P}_{q(N)q(N)} = \hat{P}_{qq} - \hat{P}_{qN} \hat{P}_{NN}^{-1} \hat{P}_{Nq}$$

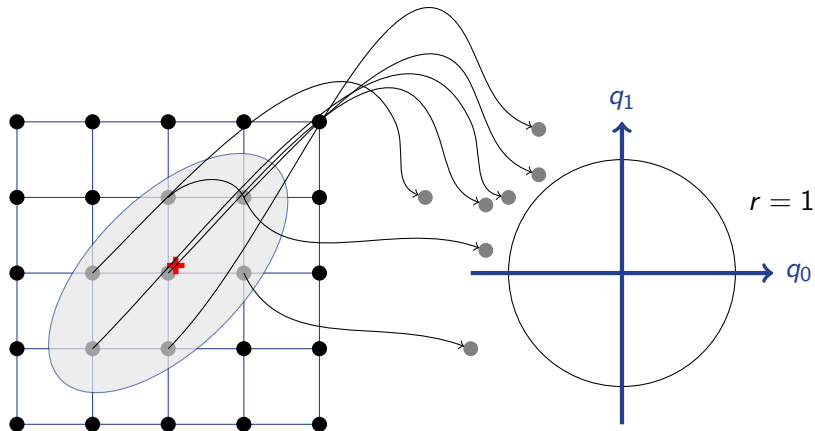
- ▶ Második optimalizáció

$$\check{x}_q(x_N) = \arg \min_{\|x_q\|^2=1} \|\hat{x}_q(x_N) - x_q\|_{\hat{P}_{q(N)q(N)}}^2$$

Ciklustöbbértelműség feloldása orientációbecslésnél

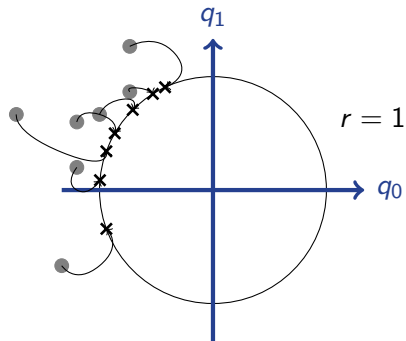
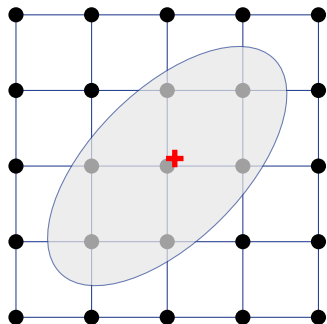

Ciklustöbbértelműség feloldása orientációbecslésnél

$\hat{x}_N$: + x_N : ● $\hat{x}_q(x_N)$: ● $\check{x}_q(x_N)$: ×

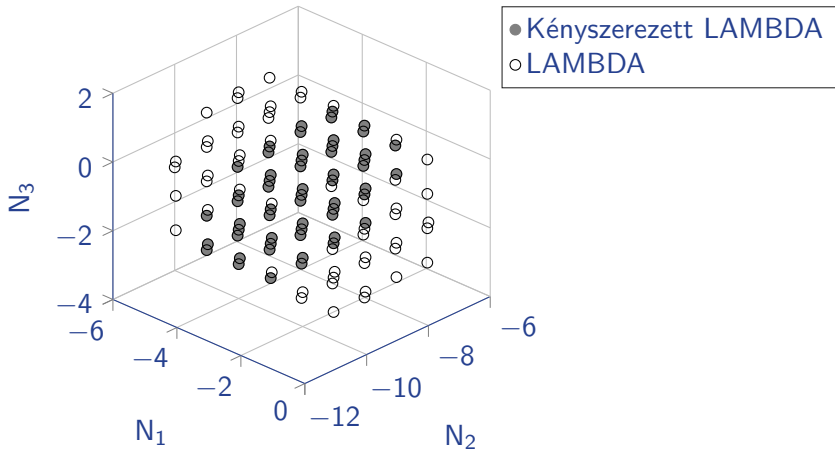
Ciklustöbbértelműség feloldása orientációbecslésnél

$\hat{x}_N$: + x_N : ● $\hat{x}_q(x_N)$: ● $\check{x}_q(x_N)$: ×

Ciklustöbbségtelműség feloldása orientációbecslésnél

► 3D-s példa

Ciklustöbbsértelműség feloldása orientációbecslésnél

- ▶ Eredeti optimalizációs probléma megoldása számításigényes
- ▶ A keresési tér alsó és felső korlátfüggvénye

$$C_1(x_N) = \|x_N - \hat{x}_N\|_{\hat{P}_{NN}}^2 + \xi_{min}(\|\hat{x}_q(x_N)\| - 1)^2$$

$$C_2(x_N) = \|x_N - \hat{x}_N\|_{\hat{P}_{NN}}^2 + \xi_{max}(\|\hat{x}_q(x_N)\| - 1)^2,$$

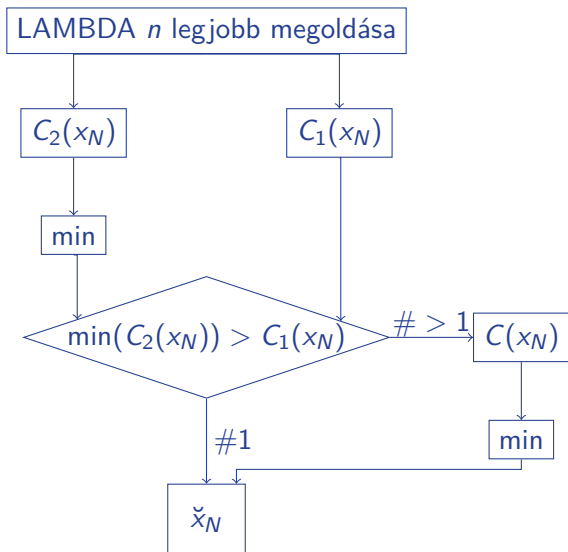
ahol

$$\xi_{min} = \min(\text{eig}(\hat{P}_{q(N)q(N)}^{-1}))$$

$$\xi_{max} = \max(\text{eig}(\hat{P}_{q(N)q(N)}^{-1}))$$

Ciklustöbbértelműség feloldása orientációbecslésnél

UAV teszt repülés

Nyers adatok

- ▶ GNSS: Ublox NEO-M8T vevők
- ▶ INS: PIXHAWK INS

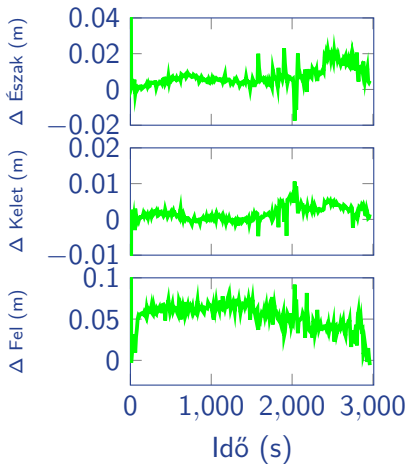
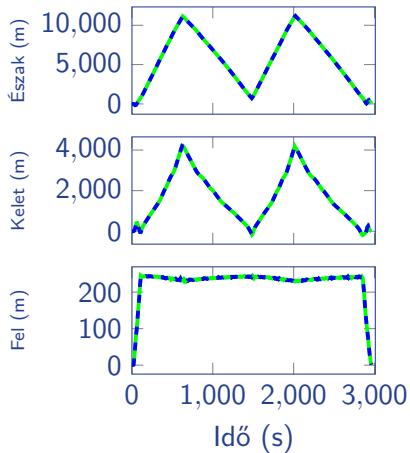
Összehasonlítás

- ▶ Pozíció: RTKLIB
- ▶ Orientáció: PIXHAWK megoldás és PIX4D megoldás

UAV teszt repülés

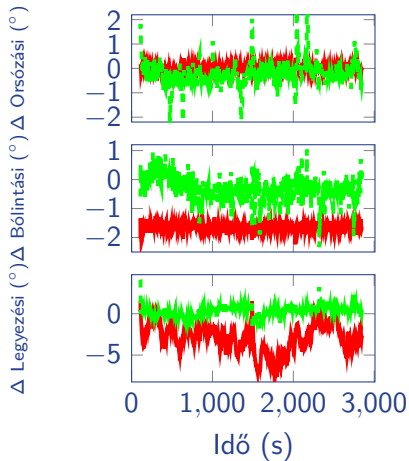
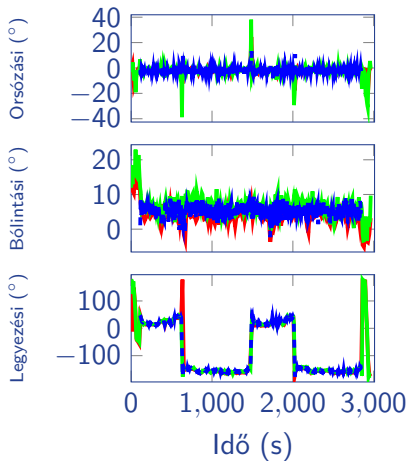

UAV teszt repülés

EKF alg. (—), RTKLIB (---) és különbségük (Δ)

UAV teszt repülés

PIXHAWK (—), EKF alg. (—), Pix4D (- - -) és a Pix4D megoldástól vett különbségek PIXHAWK (—), EKF alg. - - -

UAV teszt repülés

		Észak	Kelet	Fel
Fixed pozíciók különbségei [m]	mean	0.007	0.002	-0.053
	rms	0.010	0.003	0.055
AR aránya Bázisvonal ₁	99.12%			
		Orsózási	Bólintási	Legyezési
PIXHAWK - PIX4D Euler-szögek	mean	0.02	-1.63	-3.06
	rms	0.10	1.64	3.52
EKF algo. - PIX4D Euler-szögek	mean	-0.21	-0.26	0.27
	rms	0.53	0.49	0.62
AR aránya Bázisvonal ₂	97.35%			

Algoritmus fejlődése

- ▶ Bázistávolság becslése
- ▶ Euler-szögek becslése
- ▶ Inerciális szenzorok
- ▶ Kvaterniók becslése

Összegzés

- ▶ Szoros csatolású GNSS/INS szenzorfüziós eljárás
- ▶ Kvaternió kényszerezett ciklustöbbsértelműség-feloldás a mozgó bázison
- ▶ Jövőbeli tervek
  - ▶ Több bázisvonal a mozgó bázison
  - ▶ Két frekvenciás vevő alkalmazása
  - ▶ Több INS szenzor alkalmazása
  - ▶ PPP pozicionálás
  - ▶ Alapszintű kamera alapú tájolás integrálása
  - ▶ Tesztek